

Överenskommelse om ökad tillgänglighet i barnhälsovården

SSOF 19 april 2018

Tyra Warfvinge
Avdelningen för vård och omsorg
tyra.warfvinge@skl.se
08-452 79 12

Överenskommelser?

- Används inom områden som båda parter (regeringen och SKL) identifierat som särskilt viktiga för den fortsatta utvecklingen i kommuner, landsting och regioner
- Samordnade insatser på nationell, regional och lokal nivå.

Några exempel inom hälsa, vård och omsorg

- Ökad tillgänglighet i barnhälsovården
- Professionsmiljarden
- Förbättrad förlossningsvård och kvinnors hälsa
- Insatser som främjar psykisk hälsa

SOU 2017:47, målområde 8: En jämlik och hälsofrämjande sjukvård

En jämlik och hälsofrämjande hälso- och sjukvård bör arbeta förebyggande och hälsofrämjande genom att utgå från människors behov och möjligheter. Inriktningen för ett arbete för en jämlik vård och en hälsofrämjande hälso- och sjukvård bör präglas av ett systematiskt jämlikhetsfokus och *inriktas mot en förbättrad tillgänglighet för att motsvara olika behov.*

KOMMISSIONEN FÖR JÄMLIK HÄLSA

Nästa steg på vägen mot
en mer jämlik hälsa

– Förslag för ett långsiktigt arbete för en god och jämlik hälsa

SOU 2017:47, målområde 1: det tidiga livets villkor

Ojämlighet genom olika möjligheter i det tidiga livets villkor medför att barn har skilda förutsättningar att utvecklas.

Tandvården har under många år varit en föregångare i det preventiva arbetet, särskilt vad gäller kariesprevention och dagens unga generation har en helt annan tandhälsa än tidigare generationer. I dag ser vi emellertid stora, och stigande, skillnader i kariesförekomst mellan olika socioekonomiska grupper.

KOMMISSIONEN FÖR JÄMLIK HÄLSA

Nästa steg på vägen mot
en mer jämlik hälsa

– Förslag för ett långsiktigt arbete för en god och jämlik hälsa

SOU 2017:47

”Viktiga förutsättningar för [att åstadkomma en god och jämlik hälsa] är en jämlik mödra- och barnhälsovård”

Kommissionens förslag:

Kommuner och landsting bör

- utveckla samverkansformer med barns bästa i centrum, såsom familjecentraler,
- tillämpa utökat hembesöksprogram riktat till nyblivna föräldrar, där socialtjänsten involveras, så att de omfattar *alla* nyfödda barn.

KOMMISSIONEN FÖR JÄMLIK HÄLSA

Nästa steg på vägen mot
en mer jämlik hälsa

– Förslag för ett långsiktigt arbete för en god och jämlik hälsa

SOU 2017:47

Samverkan är inte ett *mål* utan ett *medel* för att uppnå önskvärda effekter. För att stödja barnets utveckling utifrån barnets förutsättningar finns det flera aktörer, såsom barnhälsovården, förskolan, mödrahälsovården, barn- och ungdomspsykiatri, socialtjänsten och tandvården.

KOMMISSIONEN FÖR JÄMLIK HÄLSA

Nästa steg på vägen mot
en mer jämlik hälsa

– Förslag för ett långsiktigt arbete för en god och jämlik hälsa

Barnkonventionen (axplock)

Art 3: Barnets bästa ska komma i främsta rummet vid alla beslut som rör barn.

Art. 6: Alla barn har rätt till liv, överlevnad och utveckling.

Art. 18: Barnets föräldrar har gemensamt ansvar för barnets uppfostran och utveckling

Art. 19: Varje barn har rätt att skyddas mot fysiskt eller psykiskt våld, övergrepp, vanvård eller utnyttjande av föräldrar eller annan som har hand om barnet.

Art. 24: Varje barn har rätt till bästa uppnåeliga hälsa och rätt till hälso- och sjukvård.

Art. 26: Varje barn har rätt till social trygghet.

Foto: Tidningen Mitt i Stockholm

Utökat hembesöksprogram för förstagångsföräldrar - samverkan mellan Rinkeby BVC och föräldra- rådgivare inom Rinkeby-Kista socialtjänst

Slutrapport utvärdering 2017

Ökad tillgänglighet och samverkan i barnhälsovården, för jämlik hälsa

Bakgrund

- Fler än 110 000 barn föds varje år i Sverige
- Hög kvalitet i barnhälsovården men...utmaningar & förbättringsområden

Vad ska arbetet leda till?

- Barnhälsovården ska nå ut till alla – nå fler barn och familjer i områden med socioekonomiska utmaningar, nå de med stora behov
- Ökad samverkan mellan BVC, socialtjänst och vårdgivare inom tandvården, för barnets bästa
- Minskade skillnader i hälsa och tandhälsa mellan olika grupper

Överenskommelse barnhälsovård

...under 2018 öka tillgängligheten i barnhälsovården för grupper som har sämre hälsa och tandhälsa och lägre vaccinationstäckning, genom utökade hembesök eller annan uppsökande verksamhet i främst socioekonomiskt utsatta områden (åldersgrupp 0–6 år).

[...] den uppsökande verksamheten bör i möjligaste mån ske i samverkan med socialtjänst och vårdgivare inom tandvården.

Målsättning att ingå överenskommelser med liknande inriktning även 2019 och 2020

Landsting, SKL och myndigheter

Landsting och regioner

- Identifierar sina behov på regional och lokal nivå
- Planerar, genomför och följer upp nyttan: barnhälsovårdens uppsökande verksamhet, samverkan BVC-socialtjänst-tandvård

SKL – stöd och samordningsansvar

- Administrerar fördelning av medel
- Inventerar nuläge, behov och önskemål
- Följer upp och sammanställer delrapport resp. slutrapport till Socialdepartementet

Statliga myndigheter

- Socialstyrelsen: följa och analysera genomförandet, utgöra stöd. + uppdrag att stödja implementeringen av nationella riktlinjer för prevention och förebyggande av ohälsosamma levnadsvanor.
- Folkhälsomyndigheten: följa arbetet, utgöra stöd i genomförandet + uppdrag att stärka sitt arbete med information och kommunikation om vaccinationer.

Fördelning av medel

- Prislapp per barn 0-6 år (1 nov 2017)
- Justerad CNI (socioekonomiska variabler)
  - Personer födda i länder utanför EU
  - Ensamstående förälder med barn <= 17 år
  - Personer som flyttat in i området
  - Arbetslösa eller i åtgärd 16-64 år
  - Lågutbildade 25-64 år

Under 2018 öka tillgängligheten i barnhälsovården för grupper som har sämre hälsa och tandhälsa och lägre vaccinationstäckning, genom utökade hembesök eller annan uppsökande verksamhet i främst socioekonomiskt utsatta områden (åldersgrupp 0–6 år).

Statsbidrag att fördela	120 000 000			
Antal 0-6 åringar 1/11 2017	826 545			
Kr per 0-6 åring i genomsnitt	145			
	Antal 0-6 år 2017	Relativt CNI 2016	Justerad kr/inv	Statsbidrag fördelning
01 Stockholms län	202 172	1,09	158	31 902 020
03 Uppsala län	30 357	0,95	137	4 148 378
04 Södermanlands län	23 785	1,15	167	3 965 674
05 Östergötlands län	36 902	1,02	147	5 428 957
06 Jönköpings län	29 881	0,91	132	3 940 215
07 Kronobergs län	16 276	0,97	141	2 288 558
08 Kalmar län	18 217	0,91	131	2 394 435
09 Gotlands län	4 004	0,79	114	455 307
10 Blekinge län	11 921	0,94	136	1 619 782
12 Skåne län	113 286	1,06	153	17 384 203
13 Hallands län	26 058	0,79	115	2 989 584
14 Västra Götalands län	137 859	0,99	143	19 710 887
17 Värmlands län	20 888	0,88	128	2 668 489
18 Örebro län	24 044	1,04	151	3 621 117
19 Västmanlands län	21 596	1,10	160	3 449 484
20 Dalarnas län	21 762	0,88	127	2 771 816
21 Gävleborgs län	21 119	1,07	155	3 271 986
22 Västernorrlands län	18 050	0,91	132	2 380 931
23 Jämtlands län	9 876	0,85	123	1 212 827
24 Västerbottens län	20 899	0,81	117	2 449 880
25 Norrbottens län	17 593	0,76	111	1 945 471
	826 545		145	120 000 000

Uppföljning

- Delredovisning

Senast 20 augusti 2018 till SKL

- Slutrapportering

Senaste 15 februari 2019 till SKL

- Beskrivning av det som görs eller planeras (t.ex. prioriteringar, målgrupper, önskvärda effekter)
- Uppnådda resultat och hur dessa ska bibehållas (t.ex. vilka har nåtts, nya arbetssätt, om nya samverkansformer etablerats eller befintliga förstärkts, utmaningar)

Reflektion/diskussion

- Intresse och förutsättningar för samverkan med BHV?
- Möjligheter och utmaningar med denna satsning?

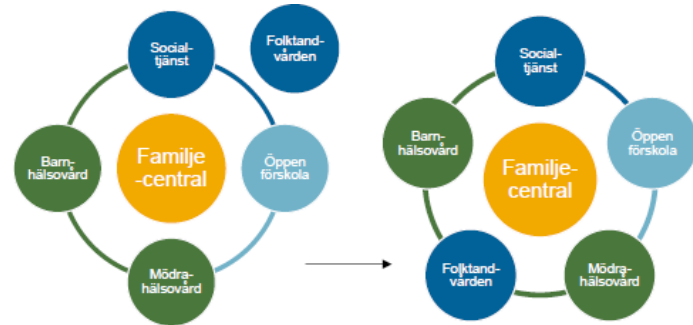
Här blir barnen rustade till tänderna

FTV + BVC = SANT

Det är dags för den årliga tandundersökningen. Här och där finns barn för att undersöka tandhälsan och för att förebygga tandkaries och tandlossning. Alla barn ska undersökas innan de blir fyra år. Det är en viktig åtgärd för att förebygga tandkaries och tandlossning. Tandkaries är den vanligaste sjukdomen hos barn och kan leda till smärta och förlust av tänder. Tandlossning kan påverka utvecklingen av nya tänder. För att förebygga tandkaries och tandlossning är det viktigt att barnen får goda vanor från små barn. Det innebär att äta hälsosamt mat, använda tandborste och tandvatten, och gå till tandläkaren för undersökning och behandling. Detta är viktigt för att barnen ska ha en god tandhälsa och kunna äta och dricka utan smärta och förlust av tänder.

Tidningen Tandspeglan nr 1 2017
Folktandvården Region Gävleborg

Skånemodell

Tack!

Tyra Warfvinge

tyra.warfvinge@skl.se

08-452 79 12